13490 - Kabirlerin Yanında Namaz Kılmak Ve Şefaatin Şartları

Soru

Kabirlerin yanında namaz kılmak şirk midir? Şefaat, sadece Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'e mi aittir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi:

Kabirlerin yanında namaz kılmak iki çeşittir:

1-Kabrin sahibine doğru namaz kılmak.

Bu davranış büyük şirk olup kişiyi dinden çıkarır. Çünkü namaz ibadettir. İbadeti Allah'tan başkasına yapmak caiz değildir. Yüce Allah şöyle dedi: "Allah'a ibadet edin ve ona hiçbir şeyi ortak koşmayın." (Nisa 36)

Başka bir ayette: "Şüphesiz Allah, kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz. Bunun dışındaki günahları, dilediği kimseler için bağışlar. Allah'a ortak koşan, kuşkusuz derin bir sapıklığa düşmüştür." (Nisa 116)

2-Mezarlıkta namaz kılmak.

Bu konuyla ilgili birkaç uygulama mevcuttur:

A- Kabrin üzerinde cenaze namazı kılmak caizdir.

Şöyle ki vefat edenin üzerine namaz kılmaya imkân bulmayan kimse defin işleminden sonra üzerinde cenaze namazı kılabilir. Bunun delili:

Ebû Hureyre’den şöyle rivayet edilmiştir: Bir zenci adam yahut zenci kadın mescidi süpürürdü. Günün birinde vefat etti. Fakat Peygamberimiz onun ölümünden haberdar olamadı. Bir gün Peygamberimiz o zatı andı da: “Bu insan ne yaptı?” diye sordu. Sahâbîler: “O öldü ya Resûlallah.” dediler. Resûlullah: “Bana (vefatını) haber vermeli değil miydiniz? Haydi, onun kabrini bana gösteriniz.” buyurdu. Akabinde onun kabrine vardı ve üzerine namaz kıldı. (Buhari 458, Muslim 956)

B- Mezarlıkta cenaze namazı kılmak caizdir.

Şayet bir kimse mescitte cenaze namazına yetişmez veya imkân bulmazsa definden önce mezarlıkta cenazenin üzerinde namaz kılması caizdir.

Şeyh İbn Baz Rahimehullah şöyle dedi:

Mezarlık içinde cenaze namazı caiz olduğu gibi definden sonra da kılınması caizdir. Bunun delili: Ebu Hureyre'den şöyle rivayet edildi:

Mescidi süpüren siyahi bir kadın vardı. Bir gün Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) onu göremeyerek soruşturmuş. Ashâb: “O, öldü.” demiş. Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem): “Bana haber vermeli değil miydiniz? Bana onun kabrini gösterin.” dedi.

Ashâb kabrini gösterdi. O da kabrinin üzerine cenaze namazını kıldı. Sonra şöyle dedi:

“Şüphesiz ki bu kabirler, sahipleri için karanlıkla doludur. Yüce Allah benim namazım sebebiyle kabirleri onlara aydınlatır.” (Muslim 956) Daimî Fetva Kurulu 8/392)

C- Cenaze namazı dışında mezarlıkta namaz kılmak.

Bu tür namaz ister farz ister sünnet olsun geçersiz bir namazdır.

Delili şudur:

-Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: “Mezarlık ve hamam/banyo hariç yeryüzü mescittir.” (Tirmizî 317, İbn Mâce 745, Elbani sahih demiştir)

- Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: “Allah Yahudilerle Hristiyanlara lânet eylesin! Peygamberlerinin kabirlerini mescit edindiler.” (Buhari 435, Muslim 529)

-Olumsuz bir davranışa sebep olmasıdır. Zira mezarlıkta namaz, kabirlere ibadete neden olabilir. Veya ibadet edenlere benzeme meydana gelir. Kâfirler güneş doğduğu veya battığı zaman güneşe taparlardı. Bu nedenle Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem güneş doğuşu ve batışı esnasında namaz kılınmasını yasakladı. Böylece hem güneşe tapılmamış olur hem de kafirlere benzeme meydana gelmemiş olur.

D- Mezarlığa doğru namaz kılmak, haramdır.

Namaz kılan kişinin kıble yönünde mezarlık veya kabir bulunması durumudur. Yani mezarlığın içinde değildir fakat mezarlığa yakın bir yerde namaz kılar ve kendisiyle mezarlık arasında duvar vb. bulunmamaktadır.

Bu şekilde namaz kılmanın haram olduğuna dair delil şöyledir:

-Ebu Mersed el Ğenevi’den (r.a) rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: “Kabirlerin üzerinde oturmayın ve kabirlere doğru namaz kılmayın.” (Muslim 972) Bu hadis gereğince mezarlığa veya tek bir kabre doğru yönelerek namaz kılmak haramdır.

-Mezarlıkta namaz kılmanın yasak olmasının illeti/sebebi, kabre doğru yönelerek kılınan namazda da mevcuttur. Kişinin kabre veya mezarlığa yönelerek namaz kılması “Kabre doğru namaz kılmayın” yasağı kapsamındadır. Ayrıca ibadetle birlikte günah işlemiş olur. Böyle bir ibadetle Allah’a yaklaşılmaz.

Uyarı: Şayet namaz kılan kişi ile mezarlık arasında duvar varsa namaz kılmanın sakıncası yoktur ve yasak değildir. Aynı şekilde arada cadde veya mezarlığa namaz kılıyor denilmeyecek şekilde bir mesafe varsa sakıncası yoktur. En doğrusunu Allah bilir. Kaynak: El Muğni 1/403, Şerhul Mumti İbn Useymin 2/232.

İkincisi, Şefaat konusudur.

Kıyamet gününde şefaat sadece Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'e özel bir husus olmayacaktır. Bilakis başka müminler de şefaat edecektir.

Ancak şefaatin birtakım şartları vardır:

1-Allah'ın şefaat edilmesine izin vermesi

2-Allah'ın şefaat edilecek kişiden razı olması

Bu iki şartın delili şöyledir:

"Göklerde nice melekler vardır ki onların şefaatleri; ancak Allah'ın izniyle, dilediği ve hoşnut olduğu kimselere yarar sağlar." (Necm 26)

"Allah, onların önlerindekini de arkalarındakini de (yaptıklarını da yapacaklarını da) bilir. Onlar, O'nun razı olduğu kimselerden başkasına şefaat etmezler ve hepsi O'nun korkusuyla titrerler." (Enbiya 28)

Putperestlerin taptıkları kişilerin şefaat edeceğini zannetmeleri ise batıl ve asılsızdır. Zira sadece Yüce Allah'ın razı olduğu kişiler şefaat edebilir ve sadece razı olduğu kişilere şefaat edilebilir. (El Kavlul Mufid Şerh Kitab el Tevhid, Şeyh M. B. Useymin s. 336-337)

Bununla birlikte Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem ve müminlerin şefaat edeceklerini kabul etmek, Rasulullah'ın vefatından sonra O'ndan şefaat dilemeye gerekçe olamaz.

En iyisini Allah bilir.